

V. TURKCESS

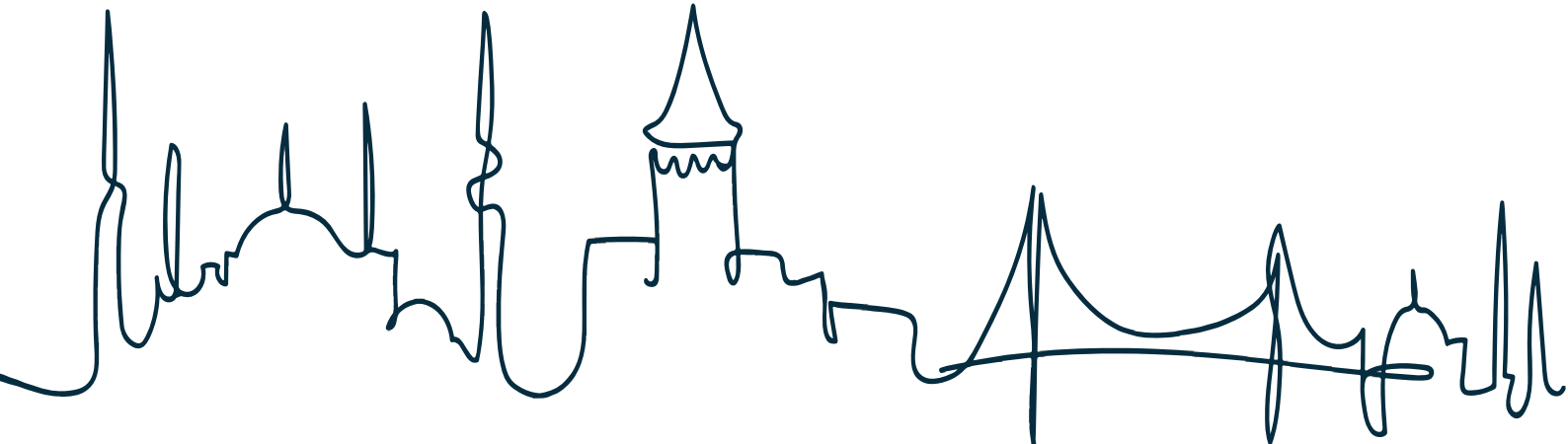
ULUSLARARASI EĞİTİM VE SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ

INTERNATIONAL EDUCATION AND SOCIAL SCIENCES CONGRESS

(21. yy Becerileri/21st Century Skills)

TAM METİN KİTABI

*27-29 Haziran/June 2019
İstanbul*

Editör Kurulu
Prof. Dr. Mehmet Engin Deniz
Dr. Öğretim Üyesi Ümit Polat
Prof. Dr. Yavuz Erişen
Doç. Dr. Erdal Bay

V. TURKCESS "21 YÜZYIL BECERİLERİ VE 2023 EĞİTİM VİZYONU" BİLDİRİ
KİTABI

e-ISBN: 978-605-82174-4-7

e-Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2019, TEBAD

Bu e-kitabın basım, yayım ve satış hakları Eğitim Bilimleri Araştırmaları Derneği ile Anılan kuruluşun izni alınmadan e-kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu e-kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında derneğimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: Haziran 2019, Ankara

Yayın-Proje: TEBAD İletişim İnternet: www.turkcess.net E-ileti: turksosbilder@gmail.com

Destek Veren Kurum ve Kuruluşlar

Türk Tarih Kurumu

Yıldız Teknik Üniversitesi

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

Kafkasya Üniversiteler Birliği

Gaziantepe İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

Ulusal Vizion Üniversitesi

Maltepe Üniversitesi

Sumqayıt Devlet Üniversitesi

Biruni Üniversitesi

Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi

Azerbaycan Psikoji Bilimsel Araştırma Enstitüsü

Eğitim Bilimleri Araştırmaları Derneği

Türk PDR Derneği

Bursa Teknik Üniversitesi

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

V. Uluslararası TURKCESS Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi **TUBİTAK** tarafından desteklenmektedir.

V. Uluslararası TURKCESS Eğitim ve
Sosyal Bilimler Kongresi
27-29 Haziran 2019/İstanbul

V. International Congress on Education
and Social Sciences
27-29 June 2019/İstanbul

Sponsorlar

mim
cred

MAYA
akademi

PEGEM AKADEMİ

KURULLAR

Onur Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Refik TURAN	Türk Tarih Kurumu Başkanı	Türkiye
Prof. Dr. Bahri ŞAHİN	Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Şahin Karasar	Maltepe Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Ramiz ASKER	Bakü Devlet Üniveristes	Azerbaycan
Prof. Dr. Ramazan KORKMAZ	Kafkasya Üniversiteler Birliği Başkanı	Türkiye
Prof. Dr.Hüseynov Elxan Bahadur	Sumqayıt Devlet Üniversitesi	Azerbaycan
Prof. Dr. Cəfər Cəfərov	Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi Rektörü	Azerbaycan
Prof. Dr. Fadıl HOCA	Uluslararası Vizyon Üniversitesi Rektörü	Kuzey Makedonya
Prof. Dr. Muhsin KAR	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Adnan YÜKSEL	Biruni Üniversitesi Rektörü	Türkiye
Prof. Dr. Arif KARADEMİR	Bursa Teknik Üniversitesi Rektörü	Türkiye

Düzenleme Kurulu Başkanları

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. M. Engin DENİZ	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Ümit POLAT	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye

Düzenleme Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Erdal BAY	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Bülent ALCI	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Fahri TEMİZYÜREK	Gazi Üniversitesi	Türkiye
Dr. Michael ERSKINE	Middle Tennessee State University	ABD
Dr. Olga Sopotsko	National Transport University	Ukraine
Prof. Dr. Kadirali Konkabayev	Türk Akademisi	Kazakistan
Prof. Dr. Fatoş Silman	Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi	KKTC
Prof. Dr. Ramiz ASKER	Bakü Devlet Üniversitesi Türkoloji Kürsüsü Başkanı	Azerbaycan
Naranstal DELGERKHUU	Mongolian University of Science and Technology	Mogolistan
Prof. Dr. Sefa Bulut	İbn Haldun Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Fadıl HOCA	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	Makedonya
Prof. Dr. Abdülmecit NUREDİN	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	Makedonya
Dr. Öğretim Üyesi Muhammed SALMAN	Kastamonu Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Emina KARO	Uluslararası Vizyon Üniversitesi	Makedonya
Doç. Dr. Hakan AKDAĞ	Mersin Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Sadık Yüksel SIVACI	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	Türkiye
Doç. Dr. Metin DENİZ	Bartın Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Bülent Döş	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Recep Kahramanoğlu	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Dr. Mehmet Başaran	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye
Dr. Öğretim Üyesi Ayşe Soylu	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye

Doç. Dr. Cihan Özdemir Bakü Yunus Emre Enstitüsü
Müdürü Azerbaycan

Sempozyum Sekreteryası

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Fadıl ŞİRAZ	Gaziantep Üniversitesi Doktora Öğrencisi	Türkiye
Emre Aslan	Gaziantep Üniversitesi Doktora Öğrencisi	Türkiye
Ökkeş Oflaz	Gaziantep Üniversitesi Doktora Öğrencisi	Türkiye
Arş. Gör. Ahmet Kaysili	Ankara Üniversitesi	Türkiye
Arş.Gör. E.Musa Turhan	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Türkiye
Ceyla Odabaş	Gaziantep Üniversitesi Doktora Öğrencisi	Türkiye
Evrin Kocalar	Gaziantep Üniversitesi	Türkiye

Bilim Kurulu

KİŞİ	KURUM	ÜLKE
Prof. Dr. Abdullah KARAÇAĞ	Akdeniz Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Abdullah IŞIKLAR	Bursa Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan BAKİ	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan KULAKSIZOĞLU	Biruni Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Adnan ÖMERUSTAOĞLU	Biruni Üniversitesi	Türkiye
Prof. Dr. Ahmet ARSLAN	Namık Kemal Üniversitesi	Türkiye
Prof.Dr. Ali Fuat ARICI	Yıldız Teknik Üniversitesi	Türkiye

İÇİNDEKİLER

DESTEK VEREN KURUM VE KURULUŞLAR	II
SPONSORLAR	III
KURULLAR	I
OKUL YÖNETİCİLERİNİN İNSİYATİF ALMA DÜZEYLERİNİN SOSYAL ZEKÂ ÜZERİNE İNCELENMESİ	1
ÖĞRETMENLERİN ÖZ-ANLAYIŞLARI İLE MESLEKİ TÜKENMİŞLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	51
ÖĞRETMENLERİN İNTİKAM EĞİLİMLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ.....	73
ÖĞRETMENLERİN DAMGALAMA EĞİLİMLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ.....	82
ÖĞRETMENLERİN DAMGALAMA EĞİLİMLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ.....	97
İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN STEM TEMELLİ ETKİNLİKLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	112
TÜRKLERİN TARİH BOYUNCA KULLANDIKLARI ALFABELER.....	120
LOGİSTİK SİSTEMDƏ İNGİLİS DİLİNİN YERİ VƏ ROLU	129
ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖZGÜVENLERİ İLE TEKNOLOJİ KULLANIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	133
ERGENLER İÇİN DUYGU İFADESİ :KARMA MODEL ARAŞTIRMASI	147
KADIN PSİKOLOJİK DANIŞMANLAR: OKULLARDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR.....	154
HAFİF DÜZEY ZİHİN ENGELLİ BİREYLERDE OKUMA YAZMA ÖĞRETİMİNDE RESİMLİ HECE YÖNTEMİNİN ETKİSİ.....	160
İLKOKUL VELİLERİNİN “DİJİTAL EBEVEYNLİK” KONUSUNDAKİ EĞİTİM GEREKSİNİMLERİNİN BELİRLENMESİ.....	173
ÖĞRETMEN ADAYLARININ FEN BİLİMLERİ SINIF ORTAMINA YÖNELİK ALGILARI	182
REKREASYON FAALİYETLERİNİN DEZAVANTAJLI GRUPLARA ETKİSİ.....	189
KARE KODLA İNSANLIĞA DEĞER KATAN TÜRKLER.....	205
İLKOKULLARDA ÖĞRENCİLERİN DERS BAŞARILARININ ARTTIRILMASINDA ÖĞRETMEN VE VELİ İLETİŞİMİN ÖNEMİ	223
SOSYAL YATIRIMLAR VE ONLARIN VERİMLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ..	235
AZERBAYCAN'DA EĞİTİM GELİŞTİRME KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ..	241
MAIN STREAMS OF PROVIDING OCCUPATIONAL HEALTH.....	247
ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİSİPLİNLERARASI İLİŞKİ KURMA BECERİLERİNİ DEĞERLENDİRMEDE KAVRAM HARİTALARININ KULLANILMASI	251

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM MATERYALLERİNİ DERS PLANLARINDA KULLANMA BECERİLERİNİN İNCELENMESİ	263
ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİSİPLİNLER ARASI PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN İNCELENMESİ	275
SAĞLIK BİLİŞLERİ ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİLİK GÜVENİLİRLİK ÇALIŞMASI	286
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ FARKINDALIK PROGRAMININ GELİŞTİRİLMESİ	296
NİÇİN KİTAP OKUMUYORUZ?	306
BİTİŞİK EĞİK YAZIDAN DİK TEMEL YAZIYA GEÇİŞE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	312
OKUMA GÜÇLÜĞÜ VE NEDENLERİ	323
ALTIN ÇAĞ'I KODLUYORUM (TÜBİTAK 4004 DOĞA VE BİLİM OKULLARI PROJESİ – 118B457) (18-26 HAZİRAN 2018)	330
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNDE İSTENMEYEN DAVRANIŞLARA SAHİP OLMANIN YORDAYICILARI OLARAK SOSYAL BECERİLER VE İNTERNET BAĞIMLILIĞI ..	340
MİNNETTARLIK VE MUTLULUK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	351
DİN EĞİTİMİNİN ÖNÜNDEKİ ENGELLER ARAŞTIRMASI BAĞLAMINDA YENİ YÖNTEM VE TEKNİKLER	360
KAYNAKÇA	373
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDEKİ İTİBAR KAYBI NEDENLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	374
21. YÜZYIL BECERİLERİNİN KAZANDIRILMASINDA STEM EĞİTİMİNİN ÖNEMİ	381
ANALYSIS OF THE CORRELATION BETWEEN EDUCATION FACULTY STUDENTS' SOCIAL CONNECTEDNESS, EMOTIONAL MANAGEMENT, LIFE POSITIONS, CONTACT DISTURBANCES, UNCONDITIONAL SELF-ACCEPTANCE AND FORGIVENESS LEVELS	391
MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN MEZUNİYET SONRASINA YÖNELİK HEDEFLERİNİN İNCELENMESİ	399
PROJE DEĞERLENDİRME SÜREÇLERİNDE VİDEO ÇEKİLMESİ UYGULAMASINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİN İNCELENMESİ	407
TÜKETİCİLERİN E-ŞİKÂYETLERİNİN ÇÖZÜLMESİNDEN DUYDUKLARI MEMNUNİYET DÜZEYİNİN İNCELENMESİ: SİKAYETİMVAR.COM ÖRNEĞİ	414
ÖZEL OKULLARIN SUNDUĞU HİZMETLERE İLİŞKİN VELİLERİN SANAL ORTAMDAKİ ŞİKÂYETLERİNİN İNCELENMESİ	427
5. SINIF MATEMATİK PROGRAMININ 21. YÜZYIL BECERİLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	445
CİNSİ İDENTİFİKASİYANIN GƏNCLƏRİN ŞƏXSİYYƏT KEYFİYYƏTLƏRİNƏ TƏSİRİ	456

ŞAGİRD QRUPLARI VƏ ONLARA RƏHBƏRLİYİN PEDAQOJİ MEXANİZMLƏRİ...461	
EKSTREMAL ŞƏRAİTDƏ EMOSİONAL HALƏTLƏRİN TƏZAHÜRÜ XÜSUSİYYƏTLƏRİ	469
KANADALI VE TÜRK ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZ ANLAYIŞ, MERHAMET VE DUYGUSAL ZEKALARININ KARŞILAŞTIRILMASI	475
AFGAN ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞLARI İLE AMAÇLAR İÇİN MÜCADELE ETMELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ.....	493
RİYAZİYYAT VƏ POZİTİV DÜŞÜNMEK	499
AFGAN ÖĞRENCİLERİNİN KARİYER UYUMLULUKLARI VE YAŞAM AMAÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN İNCELENMESİ	503
2005, 2013 VE 2018 FEN BİLİMLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME VE UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI	508
İTALYA OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ TÜRKİYE OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMIYLA KARŞILAŞTIRILMASI	519
TÜRKÇE’NİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ SINIF ORTAMLARINDA KOD DEĞİŞİMİNE YÖNELİK GÖZLEMLER.....	536
MESLEK LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK DERSLERİNE YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ.....	547
ÇERAĞAN ŞENLİKLERİNDEN III. AHMET’İN HAL FETVASI SÜRECİNE KADAR OSMANLI MODERNLEŞMESİNE DÜŞÜNSEL BİR BAKIŞ	572
SURİYELİ İLKOKUL ÖĞRENCİLERİNİN CİNSİYETE GÖRE SALDIRGANLIK DAVRANIŞ DÜZEYLERİ	583
TÜRKÇE ÖĞRETİCİLERİNDE ÖRGÜTSEL BAĞLILIĞIN İNCELENMESİ.....	591
ÇALIŞMA HAYATINDA ÜRETKENLİK KARŞITI İŞ DAVRANIŞLARI.....	602
İŞGÜCÜ PİYASASINDA SANAL KAYTARMA	608
MESLEK EĞİTİMİNDE GELENEKSEL MODEL: ÇIRAKLIK EĞİTİMİ	613
KECƏN ƏSRİN 20 –Cİ İLLƏRİNDƏ AZƏRBAYCANDA İBTİDAİ MƏKTƏB DƏRSLİKLƏRİNİN HAZIRLANMASI.....	624
CEYHUN ATUF KANSU’NUN “KIZAMUK AĞIDI” ŞİİRİNİN GELENEKSEL TÜRK AĞITLARIYLA OLAN İLİŞKİSİ.....	633
NANOTEKNOLOJİ DEVRİMİ.....	642
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN NARSİSİZM DÜZEYLERİ BAZI DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ.....	651
DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİNDE METİNLE ÖĞRENME VE YAPILANDIRICI YAKLAŞIM BAĞLAMINDA ETKİNLİK ÖNERİLERİ	660
MEDİKAL EĞİTİMDE SİMULASYONUN ÖNEMİ	682

Bildiri No: BT126

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDEKİ İTİBAR KAYBI NEDENLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Ayşe Begüm KIRAN

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,Eğitim Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi
@bgmkrn93@gmail.com

Ebru DURMUŞ

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi
@gunayeburu@gmail.com

Naciye Nur SUCU

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi,Eğitim Yönetimi Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi
@naciyenur.95@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı öğretmenlik mesleğindeki itibar kaybı nedenlerini toplum, okul ve basın-yayın organları değişkenleri üzerinden incelemektir. Araştırma nitel araştırma modellerinden görüşme formu ile gerçekleştirilmiştir.. Araştırmanın çalışma grubu 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz dönemindeki 73 öğretmenden oluşmaktadır. Veriler, öğretmenlerden elden, elektronik posta ve ses kaydı yoluyla toplanmıştır. Katılımcılara öğretmenlik mesleğinin toplumdaki, okuldaki ve basın-yayın organlarındaki itibarına yönelik fikirlerini saptamak amacıyla açık uçlu 4 soru sorulmuştur. Veriler, içerik analizi ile incelenmiştir. Bu bağlamda katılımcı öğretmenlerin öğretmenlik mesleğinin itibarına yönelik görüşlerine göre öğretmenlik mesleğinde itibar kaybı olduğu belirlenmiştir.

Arapça kökenli olan itibar sözcüğü saygı görme, prestij anlamlarına gelmektedir. Her birey itibar görmek ister. İtibarı hayatın her alanına yayan birey itibarı edindiği meslek ile de edinir. Kişi seçeceği meslekte iyi bir konumda olmak, maddi ve manevi kazanç elde etmek ister ;bu nedenledir ki seçeceği mesleğin toplumdaki itibarını önemser.

Doktorluk, hakimlik, avukatlık, polislik gibi topluma hizmet etmeyi amaçlayan meslek grupları toplum tarafından saygı görürler. Öğretmenlik de toplumsal faydayı amaçlayan bir meslek grubudur, yıllar boyu toplum tarafından saygı görmüştür. Ancak toplanılan veriler ışığında öğretmenlik mesleğinin toplum, okul ve öğretmenler nezdinde bir itibar kaybı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, itibar, öğretmenlik mesleği, toplum, okul, basın-yayın.

INVESTIGATION of THE REASONS of LOSS of TEACHING PROFESSION'S REPUTATION

ABSTRACT

This study aimed at investigating the reasons of teaching profession's loss of reputation in terms of society, school and media organs variables. This study was designed by interview form that is one of the qualitative models. The participants of the study were composed of 73 teachers in 2018-2019 first term of academic year. The data were collected using by hand, e-mail and voice recording. In order to determine the ideas about reputation of teaching profession in society, school and media organs were asked 4 open-ended questions to the participants. The data were examined with content analysis. In this context, it was determined that there is a loss of teaching profession according to participant teacher's views relevant to teaching professions' reputation.

Reputation, its origin is Arabic, means prestige or be respected. Each person wants to be respected. The person who spreads the reputation through every field of life, is respected thanks to the profession also. The person wants to be good in his/her profession and get income both materially and morally, that's why s/he cares about

reputation of profession will be chosen in the future. The professions that aims at serving the society like medicine, magistracy, advocacy, policing are respected by society. Teaching is also a profession aims at serving the society, it has been respected for years. However, in the light of collected data, it is come through that there is a loss of reputation in teaching profession in terms of society, school and teachers.

Keywords: *teacher, reputation, teaching profession, society, school, media organs*

Giriş

İtibar Arapça bir kelime olup saygı görme, değerli ve güvenilir olma durumu, saygınlık ve prestij anlamına gelmektedir (TDK, 2018). Toplum içerisinde birey kendine yer edinmek, saygınlık görmek, değerli olmak kısacası itibar görmek ister. Kişinin itibar arayışının en çok görüldüğü nokta meslek seçimidir. Meslek seçiminde de kimlik, itibar, gelir, hayat tarzı gibi olgular göz önüne alındığında sosyal anlamda meslek seçiminin önemi ve itibarı üzerinde önemli bir eğilim fark edilmektedir. Bu nedenle kişiler meslek seçiminde , mesleğin toplumsal itibarını önemsemekte ve göz önünde bulundurmaktadır.

Günümüzde meslek psikolojik, sosyo-ekonomik ve kültürel değerleri olan önemli bir sosyal olgu olarak görülmektedir. Psikolojik açıdan bireyle ilgili özellikleri; ilgi, yetenek ve başarısını meslek hayatına yansıtması bakımından; sosyo-ekonomik açıdan toplum içerisindeki statüsü, prestiji, geliri ve yaşantısını etkilemesi bakımından önemlidir (Köksalan, 1993, s:3).

İtibar olan ve tercih edilen mesleklerin başında; çeşitli mühendislik dalları, hukuk, tıp, akademisyenlik/öğretmenlik gibi alanların yanında finans, medya ve halkla ilişkiler, reklamcılık, pazarlama, menajerlik, danışmanlık, tasarım, çeşitli büro işleri vb. profesyonel meslekler vardır (İlhan, 2008, s:317). Bu bağlamda öğretmenlik mesleği itibar gören mesleklerdendir.

Türk Dil Kurumu'na göre öğretmen:”Bir bilim dalını, bir sanatı ya da teknik bilgileri öğretmeyi meslek edinmiş, okulda öğrencilere ders veren kimse” olarak tanımlanmaktadır (TDK,2018). Öğretmenlik Mesleği: Eğitim ve öğretim görevlerini yürütmek amacıyla özel bir uzmanlık gerektiren bir meslektir (MEB, 2002).

Bugünün dünyasında “öğretmene verilen değer”, medeniyetlerin inşasında ve ihyasında önemli ölçütlerden biri olarak kabul ediliyor. İnsanların yetişmesi, öz benliklerini keşfetmesi, idealleri doğrultusunda ilerlemesi ve bir anlamda milletin, ülkenin ve insanlığın geleceğini doğrudan etkileyen baş karakter olarak tanımlanması işin soyut tarafını ortaya koyuyor. İşin soyut, teorik düzlemi bu olmakla birlikte, hayatın görünen yüzünde öğretmenin konumu, itibarı, saygınlığı noktasında soyut tanımlarla pratik yaşantılar arasında ne kadar uyum var, bunun üzerine düşünülmesi gerekiyor (Yurdakul, Gür, Çelik ve Kurt, 2016, s:13). Öğretmen yıllar boyu toplumda saygın bir yere konumlandırılmıştır ancak son yıllarda belirgin bir itibar kaybı gözlemlenmektedir.

Devlet politikası, halkla iç içelik, eğitim fakültelerindeki niteliksiz eğitim, eğitim fakültelerine kontenjan fazlası öğretmen alımı, eğitim fakülteleri dışında da formasyon (öğretmenlik belgesi) verilmesi, öğretmen ücretlerinin yeterli olmaması, sosyal medya ve basın yayın organlarının yönlendirici ifadeleri böyle bir çalışmanın gerekliliğini ortaya koymuştur.

İtibarlı bir meslek grubu iken neden öğretmen “atanamayan öğretmen” söylemine maruz kalmaktadır? Bu makalenin amacı öğretmenliğin popüler meslek gruplarından biri

iken neden son zamanlarda tercih edilen değil de mecbur bırakılan bir meslek grubu haline dönüşmüştür sorularına cevap aranmaktadır.

Yöntem

Araştırma verileri öğretmenlerden görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formu araştırmacılar tarafından ilk önce taslak olarak geliştirilmiştir. Daha sonra bu taslak öğretmen güvencesi ile son şekli verilmiştir.

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular, belirlenen problemler doğrultusunda sırasıyla verilmekte ve tartışılmaktadır. Araştırmada ilk olarak “öğretmenlik mesleğinin toplumdaki itibarı nasıldır” olarak belirlenen alt probleme yönelik, adayların ankete verdikleri cevapların analiz sonuçları verilmiştir. Daha sonra 2.soru ile “öğretmenin okuldaki itibarı üzerine düşünceleri” ve 3.soru ile de “sosyal medya basın organların öğretmenlerin itibarı üzerindeki olumlu/olumsuz yönlendirmeleri varsayımına dair görüşleri” temalaştırılarak sunulmuştur.

Son olarak ise “öğretmenlerin itibarını artırabilmek amacıyla ne önerirsiniz?” sorusundan hareketle öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuş ve elde edilen cevaplar tablo 4 e eklenmiştir.

Bu araştırmada elde edilen verilen alt tabloda temalaştırılarak verilmiştir.

1.TEMA ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN TOPLUMDAKİ İTİBARI

Görüşme formundan elde edilen veriler analiz edildiğinde öğretmenlik mesleğinin toplumdaki itibarı olumlu ve olumsuz yargıları üzerine temalaştırılmıştır.

Alt temalar: itibar kaybı, itibar artışı

Tablo 1. Öğretmenlik Mesleğinin Toplumdaki İtibarı Sonuçları İncelendiğinde

Alt Temalar	Özel		Devlet		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Olumlu	11	14,1	4	5,2	15	19,2
Olumsuz	46	58,9	17	21,8	63	80,8
TOPLAM	57	73	21	27	78	100

Tablo 1 incelendiğinde; 73 öğretmene yöneltilen “Öğretmenlik mesleğinin toplumdaki itibarı sizce nasıldır?” sorusundan hareketle özel kurumlarda görev yapan 57 öğretmenden 11’i olumlu 46’sı ise olumsuz temalar etrafında görüşlerini beyan etmişlerdir.Devlet kurumunda

görev yapan 21 öğretmeninden ise 4'ü olumlu 17'si ise olumsuz görüşler etrafında birleşmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden hem olumlu hem de olumsuz görüş bildiren öğretmenler bulunmaktadır. 1.sorudan elde ettiğimiz sonuçlara göre özel ve devlet kurumlarında görev yapan öğretmenler ,öğretmenlik mesleğinin toplumdaki itibarını olumsuz olarak niteleyip düşük bulmaktadır.

2.TEMA ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN OKULDAKİ İTİBARI

Tablo 2. Öğretmenlik Mesleğinin Okuldaki İtibarı Sonuçları İncelendiğinde

Alt Temalar	Özel		Devlet		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Olumlu	15	19,7	5	6,6	20	26,3
Olumsuz	40	52,6	16	21,1	56	73,7
TOPLAM	55	72,3	21	27,7	76	100

Tablo 2 incelendiğinde; “Öğretmenlik mesleğinin okuldaki itibarı sizce nasıldır?” sorusuna 76 öğretmen cevap vermiştir.Özel kurumlarda çalışan 57 öğretmeninden 15'i soruyu olumlu tema etrafında cevaplandırırken; 40 öğretmen soruyu olumsuz tema etrafında cevaplandırıp hem olumlu hem de olumsuz görüş beyan eden katılımcı öğretmenler bulunmaktadır. Devlet kurumlarında çalışan 21 öğretmeninden 5'i soruyu olumlu;16'sı ise olumsuz tema etrafında cevaplandırmıştır.Elde edilen cevaplara göre özel ve devlet kurumlarında görev yapan öğretmenler öğretmenlik mesleğinin okuldaki itibarını olumsuz olarak nitelendirip düşük bulmaktadır.

3.TEMA SOSYAL MEDYA VE BASIN ORGANLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN İTİBARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Tablo 3. Öğretmenlik Mesleğinin Sosyal Medya ve Basın Organlarındaki İtibarı Sonuçları İncelendiğinde

Alt Temalar	Özel		Devlet		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Olumlu	21	24,1	4	4,6	25	28,7

Olumsuz	44	50,6	18	20,7	62	71,3
TOPLAM	65	74,7	22	25,3	87	100

Tablo 3 incelendiğinde; araştırmaya katılan öğretmenlere yöneltilen “öğretmenlik mesleğinin sosyal medya ve basın organlarındaki itibarı sizce nasıldır?” sorusuna; özel kurumlarda görev yapan öğretmenlerden 21’i olumlu, 44’ü ise olumsuz görüş bildirmişlerdir. Devlet kurumlarında görev yapan öğretmenlerden 4’ü olumlu; 18’i ise olumsuz görüş bildirmişlerdir. 3. sorudan elde edilen verilere göre öğretmenlik mesleğinin sosyal medya ve basın organlarında itibarı düşük olup katılımcı öğretmenler tarafından çoğunluk olarak olumsuz olarak nitelenmiştir.

4. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN İTİBARINI YÜKSELTMEK İÇİN NE GİBİ ÖNERİLERDE BULUNABİLİRSİNİZ?

Tablo 4. Öğretmenlik Mesleğinin İtibarını Yükseltmek İçin İletilen Öneriler

Alt Temalar	Özel		Devlet		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Okul İçi Denetim	5	6,3	2	2,5	7	8,8
Ücret Artışı	14	17,8	3	3,8	17	21,6
Meslek İçi Eğitim	12	15,1	5	6,3	17	21,4
Farkındalık	14	17,8	4	5,1	18	22,9
Özlük Hakkı	10	12,7	1	1,2	11	13,9
Eğitim Fakültesi Dışında Öğretmen Yetiştirilmesi	5	6,3	4	5,1	9	11,4
TOPLAM	60	76	19	24	79	100

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlerin öğretmenlik mesleğinin itibarını yükseltmek için çeşitli önerilerde bulunmuşlardır. Öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar arasında anlamlı

farklılıklar vardır. Özel okullarda çalışan öğretmenlerin üzerinde çoğunlukla durduğu konular; meslek içi eğitim, farkındalık ve özlük hakları. Devlet okullarında çalışan öğretmenlerin üzerinde özellikle durdukları konular ise; meslek içi eğitim, farkındalık ve eğitim fakülteleri dışında öğretmen yetiştirilmesinin doğru bulunmadığı yönündedir. Tablo 4'e genel olarak bakıldığında öğretmenlerin meslek içi eğitimin artırılması ve farkındalığın oluşturulması konuları dikkat çekmektedir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Tartışma araştırmanın alt problemine göre sıralanmıştır.

1.alt probleme ilişkin bulgular incelendiğinde , öğretmenlik mesleğinin toplumdaki itibarının giderek azaldığı saptanmıştır.

Elde edilen verilerde, katılımcı öğretmenler toplumsal yaşantıda öğretmenlere karşı olumsuz bir yaklaşım sergilendiğini düşünmektedirler. Geçen yıllara nazaran bir itibar kaybı olduğunu ifade etmişlerdir.

2.alt probleme ilişkin bulgular incelendiğinde, öğretmenlik mesleğinin okuldaki itibarının da olumsuz olduğu tespit edilmiştir.Bu olumsuzlukların nedenleri olarak okul içi denetim eksikliği,meslek içi kurslarının yetersiz olması, öğretmenler arası iletişimsizlik, öğretmen-veli iletişimsizliği gibi sonuçlar elde edilmiştir. Bu verilerden yola çıkılarak

3.alt probleme ilişkin bulgular incelendiğinde ; basın-yayın ve sosyal medyanın öğretmenlik mesleği üzerinde olumsuz bir intiba oluşturduğu saptanmıştır.Katılımcı öğretmenler son yıllarda kullanımı yaygınlaşan sosyal medya aracılığıyla öğretmenler ve öğretmenlik mesleği üzerinde sosyal medyanın olumsuz etkilediğini ifade etmişlerdir.Aynı zamanda bazı katılımcı öğretmenler ise öğretmenler okul içi ve okul dışı faaliyetlerini paylaşarak; bilgi aktarımı yaptığını ve sosyal medyanın bu anlamda olumlu olarak kullanıldığını ifade de etmişlerdir.

4.alt probleme ilişkin bulgular incelendiğinde;öğretmenlik mesleğinin itibarını yükseltmek için katılımcı öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur.Bu bağlamda katılımcı öğretmenlerin görüşleri analiz edildiğinde; meslek içi eğitimin artırılması, öğretmen maaşlarının artırılması,eğitim fakülteleri dışında öğretmen yetiştirilmemesi , okul içi denetimin artırılması,toplumsal farkındalığın artırılması, özlük hakların düzenlenmesi ,öğretmenlik bölüm puanların yükseltilmesi önerileri dile getirilmiştir. Bu verilerden yola çıkılarak katılımcı öğretmenlerin geneli sosyo-ekonomik açıdan iyileştirme talep etmektedirler. Öğretmenlerin eğitim kalitesinden de memnun olmayıp iyileştirilmesi gerektiği kanısındadırlar.İtibar düzeyinin artırılması için öneri sunan öğretmenlerin geneline bakıldığında belirli başlıklar halinde öneriler toplanmıştır.Önerilerden yola çıkılarak ;

Meslek içi eğitim kurslarının niteliği ve sayısı artırılabilir.

Öğretmenlere ekonomik anlamda iyileştirme yapılabilir.

Okul içi denetimler arttırılabilir.

Eğitim fakülteleri iyileştirilebilir.

Eğitim fakülteleri dışında öğretmen yetiştirilmeyebilir.

Öğretmen adaylarına kişilik envanteri yapılabilir..

Toplumun eğitime bakış açısını iyileştirmek için farkındalık oluşturulabilir.

Öğretmenler kişisel ve mesleki gelişim seminerlerine katılabilir.

Sonuç olarak ise ; toplumda,okulda ve öğretmen nezdinde bir itibar kaybı olduğu gözlemlenmiştir özellikle yapılan görüşme formunu dolduran özel okullarda çalışan

öğretmenler bir itibar kaybı olduğu ;velinin öğretmene ve öğretmenlik mesleğine ilişkin olumsuz bir tavır takındığını belirtip toplum nezdinde “hiçbir şey olamadıysan öğretmen de olamadın söylemiyle karşı karşıya kalıp toplumsal açıdan olumsuz bir bakış açısıyla değerlendirilip alelade olunabilecek bir meslek grubu olduğuna ilişkin yakınmalarından rahatsız olduklarını ifade etmişlerdir.Aynı zamanda katılımcı öğretmenler basın organları ve sosyal medyada öğretmenlerin olumsuz bir perspektifle ele alındığı;şiddet,taciz haberleri;3 ay tatil yapıyorlar haberleriyle gündeme gelen öğretmenlik mesleğinin toplum nezdinde olumsuz bir etki gösterdiğini tecrübeleri dahilinde ifade etmişlerdir.Bu bağlamda itibar kaybını önlemek için neler yapılabilir öneriler kısmında yer verilmiştir.Öneriler ;ücret artışı,özlük haklarının düzenlenmesi,toplumsal farkındalık yaratma,meslek içi eğitim kurs ve seminerlerinin artırımı,okul içi denetimin sağlanması,eğitim fakülteleri dışında öğretmen yetiştirilmemesi temaları üzerinde ortak görüş beyan etmişlerdir.

Kaynakça

- Çakır,T.,(2009),Kurumsal İtibarın Oluşumunda Liderliğin Rolü,(Yayımlanmamış Doktora Tezi),Afyon
- Çelikten, M., Şanal, M. ve Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2 (19), 207-237.
- Gurbetoğlu,A.(2015).Tanzimat’tan günümüze Türkiye’de öğretmen yetiştirme çabaları ve geçmişten alınmayan dersler.*TYB Akademi.13.*
- Köksalan,B.,(1999). Üniversite Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler,İnönü Üniv., Sos. Bil. Enst. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Malatya, S. 3
- Şişman, M. (2001). Öğretmenliğe Giriş. Ankara: Pegem A Yayınları.